



23 FS 2013:10
Utkom från trycket
2013-07-15

Länsstyrelsen Jämtlands län

Jämtlands läns författningssamling

LÄNSSTYRELSEN

Utgivare: Enhetschef Marina Wallén Mattsson

Föreskrifter i beslut om bildande av naturreservatet Tysjöarna i Krokoms och Östersunds kommuner.

Beslutat av Länsstyrelsen i Jämtlands län den 24 juni 2013, dnr 511-7005-11. Beslut med tillhörande bilagor förvaras hos Länsstyrelsen.

Länsstyrelsens beslut

Länsstyrelsen beslutar med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken (1998:808) att förklara det område som avgränsas med heldragen linje på bifogad karta (bilaga 1) som naturreservat, att särskilt skyddas och skötas för att bevara och ge möjlighet till utveckling av biologisk mångfald och för att tillgodose behov av områden för friluftslivet. Reservatet har den avgränsning som slutligen utmärks i fält. Tidigare beslut om djurskyddsområde för Tysjöarna, beslutsdatum 1975-11-21 (diarienummer 11.111-610-74), skall med stöd av 7 kap. 7 § miljöbalken upphöra att gälla så snart aktuellt beslut vunnit laga kraft.

Naturreservatets namn skall vara **Tysjöarna**

Syfte

Syftet med Tysjöarnas naturreservat är att bevara, utveckla och till viss del återställa ett flertal olika naturmiljöer. Särskilt viktiga är:

- Ett omfattande kalkblekefält med mycket höga ornitologiska och botaniska naturvärden och en variation av livsmiljöer i form av torrlagd kalkmark, kransalgssjöar och extremrikkärr.
- En vattenmiljö med värdefulla fiskbestånd, där själva Tysjöarna, utloppet Semsån och de mindre tillflödena ingår.
- Omfattande rikkärrsområden med mycket höga botaniska värden, inklusive ett flertal välutvecklade källor.
- Kalkbarrskog med mycket höga naturvärden, främst för kärlväxter och marklevande svampar.

Dessutom är syftet med naturreservatet att restaurera ett delvis öppet kulturlandskap med höga kulturhistoriska värden och värden för landskapsbilden. Denna restaurering syftar även till att stärka områdets ornitologiska och botaniska värden.

Värdefulla företeelser och strukturer som särskilt ska beaktas i förvaltningen av området är:

- Naturlig hydrologi i våtmarker och naturliga vattenståndsfluktuationer i vattenmiljöer.
- Torrlagd kalkbleke under sommaren.
- Stora hävdade kulturmarker och betande tamboskap.
- Täta buskmarker och lövskogsmiljöer.
- Hävdade rikkärr utan igenväxningsvegetation.
- Skog med intern beståndsdynamik, inklusive kontinuitet av gamla träd och död ved.

Värdefulla artgrupper som särskilt ska beaktas i förvaltningen av området är:

- Häckande och rastande våtmarksfåglar, samt häckande skogsfåglar.
- Kalkgynnade kärlväxter, kransalger, svampar, insekter och snäckor.
- Mykorrhizabildande marksvampar som är beroende av skogskontinuitet och kalkrik jordmån.
- Naturliga bestånd av vandringsfisk.

Syftet är samtidigt att uppfylla de åtaganden som följer av att området är utpekad att ingå i det europeiska nätverket av skyddade områden, Natura 2000, både enligt Art- och habitatdirektivet och enligt Fågeldirektivet, liksom de åtaganden som följer av att området omfattas av den internationella Ramsarkonventionen för skydd av värdefulla våtmarker.

Vidare är syftet med naturreservatet att bevara, utveckla och tillgängliggöra området för naturupplevelser och friluftsliv, samt ge möjlighet till vetenskaplig forskning.

Syftet med naturreservatet nås främst genom:

- Höjning av vattenståndet i sjöarna och normalisering av vattenfluktuationerna i Semsån, utan att huvuddelen av det torrlagda bleket däms över.
- Undanröjning av fiskvandringshinder.
- Hydrologisk återställning av dikad våtmark och skogsmark.
- Röjning och hävd av rikkärr och tidigare odlingsmark.
- Naturvårdande röjning/gallring i ungskog.
- Fri utveckling av äldre skogsmiljöer.
- Beträdnadsförbud för blekeområdet under fågelhäckningstid.
- Anläggning och underhåll av friluftslivsanordningar.

Föreskrifter

För att uppnå syftet med naturreservatet beslutar Länsstyrelsen med stöd av 7 kap. 5, 6 och 30 §§ miljöbalken samt 3, 21 och 22 §§ förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. att nedan angivna föreskrifter skall gälla i naturreservatet.

Föreskrifterna i A och C nedan skall inte utgöra hinder för förvaltaren att utföra de åtgärder som erfordras för naturreservatets vård och skötsel och som framgår av föreskrifter under B nedan.

Allt utfallande virke i samband med förvaltning av naturreservatet tillfaller staten.

Föreskrifterna i A och C nedan skall inte heller utgöra hinder för:

- a) jakt och fiske,
- b) underhåll av befintligt jaktorn eller att på samma plats ersätta ett gammalt jaktorn med ett nytt,
- c) att med lättare fordon (<400 kg) på fastmark transportera fällda älgar och björnar, på våtmark får endast lättare bandgående fordon användas (älgtrack, järnhäst eller dylikt),
- d) markägare och innehavare av särskild rätt att använda terrängskoter på väl snötäckt mark i samband med tillsyn och annat nyttjande av marken (inklusive vid uttransport av fältt vilt),
- e) röjning av buskar och mindre träd i syfte att upprätthålla rågångar mellan fastigheter eller upprätthålla befintliga siktgator vid älgpass,
- f) röjning och underhåll av befintliga stigar, fallna träd över stig får flyttas eller kapas,
- g) underhåll av Kännåsenvägen inklusive dess vägområde,
- h) siktröjning längs Kännåsenvägen upp till 10 meter från väggkant,
- i) drift och underhållsarbeten av befintlig kraftledning och kraftledningsgata,
- j) Räddningstjänsten att fritt förfoga över befintlig branddamm på fastigheten Östersem 3:545, samt
- k) drift och underhållsarbeten av Inlandsbanan inom fastigheterna Västersem 1:20, 1:21, 2:33, 2:34 och 2:35 samt Rösta 1:16.

Inom fastigheten Rösta 1:39 skall föreskrifterna i A och C inte heller utgöra hinder för:

- l) underhåll av befintlig byggnad, samt
- m) att inom en radie om 25 meter med byggnaden i centrum röja sly och buskar, fälla träd som kan falla på byggnaden samt i övrigt underhålla marken.

Till förmån för Östersem 3:2 skall föreskrifterna i A och C inte heller utgöra hinder för att i samråd med Länsstyrelsen:

- n) anlägga och underhålla gångstig till det undantagna tomtområdet inom naturreservatet.

Till förmån för Sörbyn 2:8 skall föreskrifterna i A och C inte heller utgöra hinder för att i samråd med Länsstyrelsen:

- o) underhålla och användanda traktorväg från väg E14 till det undantagna tomtområdet inom naturreservatet.

A. Föreskrifter med stöd av 7 kap. 5 § i miljöbalken om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden

Utöver föreskrifter och förbud enligt andra lagar är det förbjudet att inom naturreservatet:

1. uppföra byggnad eller annan anläggning, till exempel vindkraftverk, mast, antenn, luft- eller markledning, bro, spång eller jakttorn,
2. utöka eller förändra befintlig byggnad eller anläggning,
3. sätta upp tavla, plakat, skylt, göra inskrift eller liknande,
4. anordna upplag, utföra fyllning eller tippning, spränga, schakta, borra, gräva, markbereda, utföra någon annan typ av markbearbetning eller bedriva täkt av något slag,
5. anlägga väg, skoterled, uppställningsplats för fordon, eller liknande anläggningar,
6. framföra motordrivet fordon i terräng,
7. dika, rensa dike, kulvertera dike, dämna, eller utföra annan åtgärd som påverkar områdets naturgivna hydrologiska förhållande,
8. utföra skogsvårds- eller skogsskötselåtgärder,
9. fälla eller skada träd och buskar, samt flytta eller upparbeta stående och liggande döda träd eller delar av träd,
10. införa för området främmande växt- eller djurart,
11. använda kemiska eller biologiska bekämpningsmedel, tillföra kalk eller andra växtnäringsämnen,
12. placera ut saltstenar i anslutning till källor och fuktig-blöt mark,
13. riva bäverdammar eller bäverhyddor, samt
14. jaga eller medföra jaktredskap eller hund inom område för beträdnadsförbud (se beslutskarta bilaga 1) under perioden 15 april till 31 juli varje år.

B. Föreskrifter med stöd av 7 kap. 6 § miljöbalken om skyldighet att tåla visst intrång

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken förpliktas tåla att följande anordningar utförs och åtgärder vidtas för att tillgodose ändamålet med naturreservatet:

1. Utmärkning av naturreservatets gränser.
2. Uppsättning och underhåll av informationstavlor, anläggning och underhåll av parkeringsplatser, underhåll av rullstolsramp, delvis spångad vandringsled, rastplatser med bekvämlighetsanordningar, anläggande och underhåll av gömsle nära östra fågeltornet, samt anläggande och underhåll av ny naturstig i anslutning till Kännåsenvägen, allt i enlighet med fastställd skötselplan. Anordningar utöver de som pekats ut i skötselplanen får utföras efter överenskommelse med fastighetsägaren.
3. Undersökningar av markslag, växt- och djursamhällen och andra naturförhållanden som ett led i uppföljningen av syfte och bevarandemål med naturreservatet. Detta kan exempelvis innebära uppsättning av insektsfällor och insamling av enstaka artexemplar.
4. Biotopvårdande skötselåtgärder som anläggande av stentröskel i Semsån och eventuellt i diken i anslutning till Mellansjölandet, bortröjning av högre vegetation på blekefälten, igenläggning av diken och röjning av dikningspåverkad vegetation öster om blekefälten, rensning av diken i gammal odlingsmark, omledning av vatten i Trättgärdesbäckens nedre del, introduktion av årlig beteshävd i övergiven odlingsmark (inklusive skogs- och

våtmark i liten utsträckning), introduktion av slätterhävd i rikkärr och övergiven odlingsmark, röjning/bränning av vegetation i övergiven odlingsmark, röjning/gallring av buskar och träd i mark som hävdas eller ska hävdas, borttagning av contortatall i ungskog vid Sandholmen, borttagning av gran på igenväxt lövrik/buskrig odlingsmark och naturvårdsanpassad röjning/gallring i ungsogor främst öster om järnvägen. Därutöver kan även skogsbetesdrift och/eller andra åtgärder enligt Åtgärdsprogram för kalktallskog komma att genomföras i kalkbarrskog öster om järnvägen.

C. Föreskrifter med stöd av 7 kap. 30 § miljöbalken om rätten att färdas och vistas samt om ordningen i övrigt inom naturreservatet

Utöver vad som annars gäller i lagar och författningar är det förbjudet att inom naturreservatet:

1. färdas eller uppehålla sig inom område för beträdnadsförbud (se beslutskarta bilaga 1) under perioden 15 april till 31 juli varje år,
2. medföra okopplad hund under perioden 15 april till 31 juli varje år,
3. fånga, störa eller skada däggdjur, fåglar, grod- och kräldjur, liksom att skada deras bo och lekplatser eller samla ägg,
4. plocka och samla in arter av olika slag, med undantag för bär och matsvamp,
5. klättra i boträd eller medvetet uppehålla sig närmare rovfågelbo, lya eller gryt än 100 meter,
6. göra åverkan på mark, block, växtlighet, torrträd eller annan död ved,
7. elda, annat än på särskilt angivna platser eller med medhavd ved, samt
8. framföra motordrivet fordon i terräng.

Beslutets giltighet

Detta beslut gäller den dag det har vunnit laga kraft. Föreskrifterna enligt 7 kap. 30 § miljöbalken träder i kraft den 5 augusti och gäller omedelbart även om de överklagas.

BRITT BOHLIN

PÅR HEDBERG